

RZODKWIANY (19) ai

rzodkwiany (19), [**rzodekwiany**].

rzod- (17), rzot- (2).

o oraz a jasne; w rzode- e prawdopodobnie jasne (tak w e←b).

sg m N rzodkwiany (3). ◊ G rzodkwian(e)go (2). ◊ f N rzodkwian(a) (5). ◊ A rzodkwianą (1). ◊ I rzodkwianą (2). ◊ n N rzodkwian(e) (1). ◊ G rzodkwian(e)go (2). ◊ A rzodkwian(e) (1). ◊ pl A subst rzodkwian(e) (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde bez cytatu.

Przymiotnik od „rzodkiew”; *raphaninus* Mącz, Cn (19) : *Raphaninus*, Rzodkwiány. Mącz 345d.

a. Będący częścią rzodkwi (8) : Też gdy Nać rzodkwianą w winie wwarzisz/ łpiołynkiem, á potym ftłuczysz z oliwą, á tego ziela przilożisz na thwardość sledziony, rozeydzie lię pod tym thwardość *FalZioł* [116²]d; [na oblazłe miejsca] łupiny rzodkwiáne z ciemierzycą czarną w ługu warz/ á głowę tym myy. *SienLek* 47.

Wyrażenia: »korzeń rzodkwiany« = *zgrubienie łodygowo-korzeniowe* (2): Wezmi korzenia Rzodkwianego A wpuć gi w oczet [...] pothym go trochę w tym oczcie powarz *FalZioł* I [116²]c, I 116b.

»nasienie rzodkwiane« [szyk 3:1] (4): *FalZioł* V 111v; Cortinon, Gramen, vel Raphani semen. Nác álbo nalienie rzotkwiáne. Mącz 66c; Poley też wárzony dobry pić/ álbo náśienie rzodkwiáne/ wwierćiawły z octem pić/ bárzo chory żołądek leczy. *SienLek* 96v, 47v; [Weźmi [...] Náśienia Rzodekwianego/ Krochmálu/ Drągántu po poł części *SienHerb* 512b].

b. *Zrobiony, uzyskany z rzodkwi* (10) : wezmisz drijakwie czyfley á rozpuć ią winem/ rozmaczay w tey drijakwi kołka rzodkwiane/ á przykładay na bołączkę częfto odnawiającz. *FalZioł* V 71, II 11b.

Wyrażenia: »sok rzodkwiany« (2): Też gdy sok rzodkwiany albo woda iey będzie zmieszana z mąką kąkolową, włofi rfcí y parchi z głowy z gania [!]. *FalZioł* I 117a, V 116v.

[»wino rzodekwiane«: Ty wodki y prochy może od potrzeby dlugi czás chowác/ oprócz winá Rzodekwianego á łoku Limuniowego/ bowiem sie ty prętko zágniją. *SienHerb* 550b.]

»wodka, woda rzodkwiana« [szyk 6:1] (4:3): Też na flinogorz iest dobra woda rzodkwiana gdy kto wíta sobie płoczé gargarizującz dlugo. *FalZioł* I 117a; RZodkwiana wodka iesth zagrzewaiącza/ wyfufzaiącza y otwieraiącza *FalZioł* II 11b, +5c, I 12a, 117a, II 11c, V 111v.